

Collector's
Classics

VOL. 1:V

Äldre svenska stråkkvartetter

Memorable Swedish String Quartets

SKÅNEKVARTETTEN/HÄLSINGBORGSKVARTETTEN

GÖTEBORGSKVARTETTEN/SVEN KJELLSTRÖM

OCH ANDRA KVARTETTMUSIKER

SKÅNEKVARTETTEN
HÄLSINGBORGSKVARTETTEN
GÖTEBORGSKVARTETTEN
SVEN KJELLSTRÖM
OCH ANDRA KVARTETTMUSIKER

När man granskar kammarmusikens utbredning i Sverige under 1900-talets första hälft, framträder ett mönster av fyra stora verksamhetsregioner. En av dessa är Stockholm med omnejd, inkluderande städerna i Mälardalen (Västerås, Eskilstuna, Uppsala). Den är äldst och har den bredaste rekryteringsbasen: en operaorkester (Kungl. Hovkapellet sedan 1526), en symfoniorkester (Konsertföreningens orkester sedan 1914) och flera radioorkestrar som avlöst varandra (från 1928). Stråkkvartetterna i stockholmsregionen fyller innehållet i de fyra första volymerna av denna dokumentation (CAP 21501-21504), medan denna femte volym tillägnas kvartettlivet utanför huvudstaden.

Göteborg med närliggande städer bildar en andra region, som sugit näring ur Göteborgs symfoniorkester (grundad 1905), Stora Teaterns orkester (1920) och stadens kammarmusikföreningar: Eugène Sundbergs kvartettsällskap (1884), Aulinska kammarmusiksällskapet (1924-39) samt sällska-

pet Lilla Parnassen (1935), vilket vid mitten av 50-talet o m höll sig med en egen stråkkvartett (Parnasskvartetten).

I den tredje regionen – Norrland – fanns inga professionella musiker, med enstaka undantag. I gengäld växte amatörkvartetter upp i spåren efter Kjellströmskvartettens årliga turnéer. Norrlands kontakter med utländska musiker var praktiskt taget obefintliga, ty de gästade ensemblerna sökte sig uteslutande till Stockholm, Göteborg och Skåne.

Lund, Malmö och Ystad profilerade på sin geografiska närhet till Köpenhamn. Den fjärde, sydsvenska regionen, som tidvis omfattade Halland och Östergötland, hade de intensivaste kontakterna med det central-europeiska musiklivet, ty här fanns allt som behövdes: experter, entusiaster och pengar.

Vid Malmös konservatorium undervisade en hel koloni av italienska musiker med sina respektive kontaktnät. Musiklivet i Malmö var under vissa perioder mycket livaktigt med flera professionella eller halvprofessio-

THE LUNDA QUARTET/
LUNDAKVARTETTEN 1933
From left/From
Gerhard Lundqvist,
Elof Munck af Rosenschöld,
Sten Broman,
Gösta Lundqvist.

Lundqvist 1933

nella symfoniorkestrar konkurrerande med varandra (Sydsvenska filharmoniska föreningen 1903-42, Malmö symfoniorkester 1912-15, Malmö orkesterförening 1916-21, och från 1925, Malmö nuvarande symfoniorkester).

Helsingborg fick sin professionella symfoniorkester 1913 (Nordvästra Skånes orkesterförening). I Lund existerade Akademiska kapellet sedan 1745, och från 1929 orkesterföreningens orkester. 1917 grundades Sydöstra Skånes orkesterförening i Ystad.

Alltså fanns det tillräckligt med kompetenta kammarmusiker inom några tiotals kilometers räckhåll. Tätheten mellan de skånska symfoniorkestrarna vid seklets början kan jämföras med tillgången på operahus i Ruhrområdet.

I praktiken var det, precis som överallt annorstädes, bara ett fåtal musiker som höll i gång kammarmusiken. Men eftersom det fanns medel att driva verksamheten, därtill en grundläggande nyfikenhet inför nyare tonspråk och en intresserad publik, så var villkoren gynnsammare i Sydsverige än norr över, tack vare två personers insatser.

Den store finansiären var apotekaren i Ystad, **Salomon Smith** (1853-1938). Och vägröjaren för den nya musiken hette **Sten Broman** (1902-83).

Nitiskt och vinstgivande skötte Smith sitt apotek men sitt hjärta hade han hos kammarmusiken, som han trakterade på ett

gammaldags sätt utan vibrato och inte särskilt tonrent. I sin ägo hade han två Stradivarius-fioler, som dock inte lät som sådana när han spelade på dem, om man får tro Sten Bromans spydiga eftermäle.

Nej, Smiths plats i musikhistorien är varken som violinist eller högtidsångare, utan som donator. 1909 och 1910 anordnade han de första svenska kammarmusikfesterna i Ystad. Vid utvärderingen framförde den danske cellisten Franz Neruda ett förslag som ledde till grundandet av **Malmö kammarmusikförening** den 26 oktober 1910. Med **Carl Maull** (1868-1952) som primarie och hustrun Clara (1866-1971) som pianist gavs sju konserter redan det första året.

Men fart tog rörelsen först 1920, sedan man med Smith som störste bidragsgivare samlat 130 000 kronor till en fond som överlämnades till Malmö, samtidigt som stiftelsen antog namnet **Sydsvenska kammarmusikföreningen**. Den slutgiltiga ändringen var en hyllning på Smiths 75-årsdag 1928, då namnet blev **Salomon Smiths Kamarmusikförening**.

Som mest gav den 190 konserter om året (idag räcker fondmedlen knappt ens till en konsert) vilket baddade för tillkomsten av flera lokala skånska kvartetter.

Bland de italienska lärarna på Malmö konservatorium befann sig klarinettisten Romero Galli. Sonen **Mario Galli** (1900-37) var violinistiskt underbarn, utbildad hos Peder Møller i Köpenhamn och Jenö Hubay

i Budapest. Redan som 22-åring satt han som förste konsertmästare i Malmö symfoniorkester.

Precis som Carl Maulls kvartett hade **Gallikvartetten** (1926-34) inga fasta medlemmar. **Gallikvintetten** (1928-30) var en pianokvintett som tillsammans med malmö-pianisten, hobbytonsättaren och patentingenjören **Harald Kempe** (1900-?) spelade in skivor med restaurangmusik.

Cecil, Aveny, Palladium var också arbetsplatser för malmömusikerna. På Kungsporten dirigerade Galli en 15-mannaorkester varje sommar.

Helge Duvander (1903-84) – elev till Mario Galli, Max Schlyter och Peder Møller – var inte bara violinist i Malmö symfoniorkester (från 1929). Han spelade också populärmusik liksom **Guido Vecchi** (1910) som i sin ungdom växlade mellan piano och cello. På Gallikvintettens skivor hör man den 18-årige cellistens glissandi, som han lärt sig hos Paulus Bache i Köpenhamn, ett spelsätt som han måste vänja sig av med när han 1936 kom till Göteborg.

Guidos far, cellisten Gottardo Vecchi, hörde också till den italienska musikerkolonin i Malmö. Förutom för sin far studerade Guido också för Siegfried Salomon och Gaspar Casadó.

Malmö och Lund konkurrerade, de var "som hund och katt", minns Vecchi. Gallikvartettens konkurrent i Lund var **Lundqvistkvartetten**, som 1925 grundades av

universitetskapellmästaren **Gerhard Lundqvist** (1894-1985), utbildad hos Lars Zetterquist, Sven Kjellström, Henri Marteau, Bronislaw Hubermann och Carl Flesch. 1931 blev han primarie i den kortlivade **Lundakvartetten**, vars program präglades av altviolinisten Sten Bromans preferenser: Berwald, Nielsen, Reger och Bromans andra kvartett. Senare blev denne osams med Lundqvist angående dispositionsrätten till en fin Amati-violå.

Broman betraktade sig alltid som elev till Marteau, fast hans viktigaste lärare var den tyskfödde Carl Maull i Malmö och Willy Schweyda i Prag.

"Farbror Mario" var ingen lysande organistör. För Mario Galli blev det ordning först när han inträdde som primarie i **Malmökvartetten** (1933-36), där altviolinisten **Gunnar Andersson** (1901) tog alla initiativ. Efter studierna hos Ernesto Ballarini i Malmö och Anton Svendsen samt Max Schlyter i Köpenhamn hade Andersson tillbringat åren 1924-30 i Frankfurt, bl a som Hugo Kolbergs elev.

Andre violinisten och lundensaren **Felix Cruce** (1913-73) var också en eldsjäl ur Peder Møllers och Max Schlyters skola. 1939 lämnade han Malmösymfonikerna och blev konsertmästare i Helsingborg.

Malmökvartetten upplöstes 1936, när cellisten Guido Vecchi engagerades av Göteborgssymfonikerna. Sten Broman tog nu initiativet till en ny kvartett, som uppstod ur

Malmö- och Lundakvartetternas spillror: **Skånekvartetten** (1937-48). Tack vare att Sten Broman använde den vid ett föredrag om Franz Berwald har den bevarats på skiva.

Malmökvartetts altviolinist Gunnar Andersson bytte till violin och flyttade till primariestämman för att lämna plats åt Sten Bromans altfiol. Andrafiolen spelade **Erik Ekelund** (1903), sedan 1925 medlem av Malmösymfonikerna och en flitig restaurangmusiker.

Malmökvartetten framförde både Albert Hennebergs op 24 och Hilding Rosenbergs andra kvartet. Den samtida musiken hade således fler beskyddare än Sten Broman, men i Skånekvartetten dominerade dennes verkval, särskilt sedan han 1945 blivit Salomon Smithföreningens konstnärlige chef. Dag Wiréns andra kvartet (19/1 1939), Blomdahls första (21/1 1941), Yngve Skölds tredje (10/3 1944) och Sven-Eric Johanssons första (28/4 1947) varvades med Nielsen, Reger, Berwald, Brahms, Mozart och den gamle Beethoven.

Skånekvartetten överlevde elva säsonger, med bl a gästspel i Stockholm 1943. Endast i cellostämman skedde ett personbyte: **Charlie Cöster** (1907), utbildad i Köpenhamn för bl a Paulus Bache och Siegfried Salomon, anställdes av Hovkapellet 1942 och ersattes av den lundensiske tonsättaren **Gunnar Ek** (1900-81), som just återvänt från Norrköping till Allhelgonakyrkans organisttjänst.

I Helsingborg fanns ingen kammarmusikförening före 1951 utan man nöjde sig med nådegåvorna från Salomon Smith. Enstaka kvartettförsök misslyckades, t ex *Ars Intima* 1941. För att lyckas krävdes en person med lika stora praktiska talanger som konstnärliga. Den som fyllde måttet var Felix Cruce, som 1939 lämnat Malmö symfoniorkester och dito stråkkvartet för en konsertmästarpost i Helsingborg.

Hösten 1942 samlade han tre kolleger ur orkestern och grundade **Hälsingborgskvartetten**. Andre violinist blev **Birger Lindahl**, elev till Endre Wolf i Göteborg, och efter två säsonger återbördad dit. Han efterträddes 1944 av **Erik Ekelund** (1910), född i Helsingborg och orkesterns andre konsertmästare – ej att förväxla med sin sju år äldre namne i Skånekvartetten. Ekelund stannade i tolv säsonger, fast Hugo Callmer ibland avlöste honom.

Altviolinisten **Karl-Henrik Edström** (1915) stannade i tolv säsonger och cellisten **Ulf Lagerwall** (1910) – redan som 18-åring medlem av Lundqvistkvartetten – i nio. Uthålligast var Cruce själv: 22 säsonger! Han kunde ha fortsatt ännu längre, om inte ledgångsreumatismen hade satt stopp för hans musicerande och från 1966 tvingat honom att ägna sina återstående dagar åt att dirigera skolkonserter och leda verksamheten som orkesterns intendent.

1950-54 hade **Åke Olofsson** (1924) hållit i cellostämman. Den sista ombildningen

FOUR PROMINENT MUSICIANS FROM SKÅNE/FYRA FRAMSTÅENDE SKÅNEMUSIKER

From left/fr v Mario Galli, first violinist in the Galli Quintet and the Malmö Quartet/primarie i Gallikvintetten och Malmökvertetten, Guido Vecchi, cellist in the Galli Quintet and the Malmö Quartet/cellist i Gallikvintetten och Malmökvertetten, Felix Cruce, second violinist in the Malmö Quartet and first violinist in the Hälsingborg Quartet/2:e fiol i Malmökvertetten och primarie i Hälsingborgskvartetten, Gunnar Andersson, viola in the Malmö Quartet and first violinist in the Skåne Quartet/viola i Malmökvertetten och primarie i Skånekvartetten.

(Sydsvenska Dagbladet Yearbook 1971/Sydsvenska Dagbladets årsbok 1971).

skedde våren 1956, då orkesterns nyanställda altviolinist **Mogens Petersen** (1919-88) inträdde i altstämman. Både han och andre-violinisten **Frede Specht-Andersen** (1921) var födda i Danmark, ehuru den senare hade utbildats i Stockholm hos Julius Ruthström samt hos Henry Holst i Köpenhamn. Cellisten **Alexander Wittenberg** (1912) var finländare, elev till Yrjö Selin i Helsingfors och Gustav Gröndahl i Stockholm. Närmast kom Wittenberg från Örebro. 1964 anställdes han i Göteborg och då upplöstes den äldsta i raden av flera efterföljande Hälsingboerskvartetter.

Ensemblen reste aldrig över Öresund utan verkade huvudsakligen i Skåne (Hässleholm, Kristianstad, Trelleborg, Malmö, Lund) och Halland (Halmstad); på somrarna gavs konserter i Ramlösa. Repertoaren bestod av wienklassiker, Debussy och Ravel med ett par John Fernström-kvartetter som specialitet, och de sändes också av radion.

Ingen annan svensk stråkkvartett har så stolta traditioner som **Göteborgskvartetten** med anor till **Aulinkvartettens** grundande 1887. Den fick sitt namn 1913, då Tor Aulin lämnade ensemblen, som senare skulle benämnas sig efter primarien: **Lasekvartetten** 1930-31, **Gimpelkvartetten** 1931-36, **Wolfkvartetten** 1940-47, **Damenkvartetten** 1946-48.

Under de gångna 76 åren deltog inalles 34 musiker i traditionernas stafettlopp, så när Göteborgskvartetten upplöstes 1963 var

varje spår efter Tor Aulin och Wilhelm Stenhammar utplånade.

Damenkvartetten – efter Göteborgssymfonikernas beundrade holländska konsertmästare **Jan Damen** (1898-1957) – överlappade Wolfkvartetten med ett år, med cellisten **Guido Vecchi** som gemensam nämnaire. Han anslöt sig redan 1936, innan kollegerna från Stenhammarepoken slutat: **Francesco Asti** (1894-1965) – primarie 1918-23 – och **Lars Fermæus** (1894-1976) – andre-violinist sedan den 31 januari 1922, då han vid sin första konsert framförde Stenhammars femte kvartett i tonsättarens närvaro. Fermæus gick verkligen in för att notera och vårda traditionen efter Stenhammar – ett arv som de ungerska primarierna Carl von Garaguly och Endre Wolf egentligen stod främmande för, menar Vecchi.

Damenkvartettens debut den 22 september 1946 innebar en slags omstart. Stråkteckningarna sattes ut av andreviolinisten och Ruthström-eleven **Allan Magnusson** (1908-71); **Henry Stenström** (1912) var konsertmästare i violastämman. Fermæus och Sven Blomqvist från Aulinkvartetten hörde till Stenströms lärare.

Våren 1948 lämnade Damen Göteborg och primarieuppgiften övertogs av **Kenneth Freiholtz** (1911-87), som med sitt vackra vibrato och sin icketempererade intonation var en typisk Barkel-elev även om han också studerade för Garaguly och den engelske Flesch-eleven Thomas Matthews.

Enligt Vecchi repeterade man bara inför konserterna: i snitt sex stycken om året, varav hälften i radio. Förutom i Göteborg framträdde man i Halmstad, Varberg och Alingsås. Tyngdpunkten i verkvalet låg på samtida svenska tonsättare, särskilt från Göteborg: Gösta Nystroem, Sven-Eric Johansson och Hilding Hallnäs, vars opus 32 första gången i Göteborg framfördes i Levande Musik i februari 1952.

1956 flyttade Freiholtz till andrastämman efter Magnusson och ersattes av orkestrens danske konsertmästare, **Kai Laursen** (1924). **Elov Levén** vikarierade ofta för Vecchi. Så småningom uppslukade orkesterarbetet och undervisningen all fritid och 1963 gick Göteborgskvartetten stillsamt till vila.

Av kammarmusicerandet i Norrland återstår blott enstaka ljudfragment. **Kjellströmskvartetten** (1911-28) gick aldrig in i en grammofonstudio. Men man kan försöka lägga pussel av det som finns, ty åtta av de sammanlagt sexton medlemmarna finns inspelade, däribland **Sven Kjellström** (1875-1950) själv, spelande folkmusik i trio-sättning.

Ernst Törnqvist (andre violinist 1924-27) och **Carl Christiansen** (cellist 1914-18, 1920-27) ingick i Stockholmskvartetten (CAP 21501), **Einar Grönwall** (viola 1920-28) i Barkelkvartetten (CAP 21501) och **Gunnar Norrby** (cello 1928) i Garagulykvartetten (CAP 21502). Här spelar Sven

Kjellström andra fiol med **Johnny Schöning** (1894-1966) på viola.

Vid sidan av sin tjänst som byrådirektör i Marinförvaltningen var Schöning musikkchef i Mazerska sällskapet 1935-50. Han hade studerat för Fritz Ahlberg och deltog som andre violinist vid kvartettsens 17:e och sista Lapplandsvecka 1923.

Schönningss företrädare vid kvartettsens debut 1911 var **Axel Runnquist** (1880-1947), som vid sidan av sin lärartjänst på Musikhögskolan, 1915-45, ingick i en pianotrio med pianisten Märta Ohlson och cellisten Carl Lindhe.

1913 avlöstes Runnquist av **Gösta Björk** (1886-1938), som stannade i Kjellströmskvartetten till 1923. Han var utbildad bl a hos Otakar Ševčík och Leopold Auer, uppskattad solist i Berlin och specialist på äldre stråkinstrument, som demonstrerades på kvartettaftnarna, ofta till ackompanjemang av Kjellströms dotter Ingrid (1904-46).

Liksom Kjellström gjorde **Göran Olsson-Föllinger** (1886-1969) Norrland till arbetsfält för sin musikaliska folkbildning efter framgångsrika år utomlands (han blev Marteauss assistent 1918). 1923 grundade han och Hans Lampert Lampert-Föllingers sång- och musikskola, som 1927 flyttades från Östersund till Sundsvall. Året därpå bildade Olsson-Föllinger och tre elever en amatörkvartett, med den förre själv som primarie. När han 1937 flyttade tillbaka till Östersund, övertog **Klas Westrin** hans

stämma.

Westrin var lantbrukare men undervisade också på musikskolan i Sundsvall och på högstadiet i Njurundabommen. Andre violinisten **Gustaf Hedberg** var förste stadsläkare, altviolinisten **Ludvig Kaufeldt** fabriksarbetare men sedermera musklärare och cellisten **Sigurd Ohlson** var repslagare vid Norra Stadsberget.

Inför wienklassikerna var de alla jämlika. Dokumentet från musikens vecka 1943 representerar den anonyma skaran av hängivna amatörmusiker, som hjälpte till att lägga grunden till dagens blomstrande nationella musikliv.

Carl-Gunnar Åblén

SVEN KJELLSTRÖM 1914

Franz Berwald (1796-1868):

Stråkkvartett a-moll

Över ett halvsekel måste Berwalds andra stråkkvartett i a-moll vänta på sitt offentliga uruppförande, från verkets fullbordan den 28 november 1849 till den 16 oktober 1902, då Aulinkvartetten förde det till dopet, med repris i Mazerska sällskapet den 28 november samma år. Däremellan hade kvartetten spelats privat hos expeditionssekreterare Fries i Stockholm vid påsktiden 1871.

Violinisterna Tor Aulin och Henri Marteau hörde till de första som insåg Berwalds genialitet, hans originella melodiuppfinnning och självständiga formtänkande. I denna kvartett binder han samman fyra satser av klassisk typ till en enda storform. Aulin och Marteau var också initiativtagare till Franz Berwaldstiftelsen (1911-47).

Sten Bromans (1902-83) Berwaldintresse väcktes just genom Marteau, och han förde sedan traditionen vidare – särskilt i tempifrågor – som forskare, dirigent och altviolinist i Lunda- och Skånekvartetterna.

John Fernström (1897-1961):

Stråkkvartett nr 6 i sjunde zigenartonanarten på g op 81 b

Fernströms stora produktion av sällan framförda verk – bl a tolv symfonier och åtta stråkkvartetter – har bidragit till att försvära en överblick och försena en renässans som emellertid nu börjar skönjas. Den sjätte kvartetten från 1946 tillägnades Hälsingborgs- eller Crucekvartetten, som uruppförde den i Halmstad den 13 november 1947, presenterade den i radio den 21 december samma år och framförde den ett tiotal gånger i Skåne-regionen, men bara tillfälligtvis i Helsingborg. När primarien Felix Cruce upplöste ensemblen, försvann också verket från repertoaren.

Fernström var själv violinist, medlem av Helsingborgs symfoniorkester under 23 år och senare dess intendent.

Enligt Georg Capellens klassifikation innebär "sjunde zigenartonanarten på g" att fjärde tonen i g-mollskalan höjs från c till ciss, men i övrigt finns ingen anknytning till zigenarmusiken. Kvartetten utgår från ett motto i första satsen, vilket återfinns i den fugerade andra satsen, i dess spöklika dramatiska mittparti. Scherzot präglas av rastlöshet och den energiska, rytmiskt synkoperade finalen innehåller mycken kontrapunkt.

Hilding Hallnäs (1903-84):

Sträckkvartett nr 1 op 32

1950 noterades flera internationella framgångar för svenska sträckkvartetter. Vid ISCM-festen i Bryssel den 29 juni uruppförde Ivan Ericsonkvartetten den kvartett, som Göteborgsstättaren Hilding Hallnäs fullbordat året innan. Samma ensemble spelade den också i Fylkingen den 23 september 1950 och därpå på grammfon den 24 oktober (HMV DB 11041-43). Däremellan gavs den av Barkelkvartetten vid de nordiska musikdagarna i Helsingfors (19/9) tillsammans med Bäcks andra kvartett, som också spelats in på skiva (se CAP 21501).

För den huvudsakligen självlärd Göteborgsstättaren, som sedan 1933 var organist och kantor i Johannebergs församling, innebar kvartetts expansiva viljekraft början till ett uppbrott ur den diverterande stilen och ett närmande till tolvtonstekniken. Här är tonspråket fritonalt och formen klassisk med sonatform i första satsen och variationer över ett eget tema i mellansatsen.

Övriga verk

Tyvärr föreligger inga uppgifter om vem som komponerat Valse andalouse. Om Giuseppe Becce (1881) är det bekant att han spelade in några sk dirigentfilmer i Berlin 1913.

Olof Andersson var spelman och ansvarig för den posthuma utgivningen av Nils Anderssons "Svenska låtar" (1922-40), som uppger att Olof Jonsson From (1794-1873) och Per Andersson var bönder från Hälsingland, den senare från Hammarsvall i Delsbo. Inspelningarna är hämtade ur det enda bevarade radioprogrammet där Sven Kjellström spelar violin.

Vaggvisan var den tredje av de fyra Akvareller för violin och piano som Tor Aulin (1866-1914) komponerade 1899.

Om Louis-Toussaint Milandre vet man att han var violinist hos Louis XV och spelade på Comédie Française 1758. Långt senare utgav han en lärobok i viola d'amore (Méthode facile pour la viole d'amour, Paris 1782) ur vilket ett andante och denna menuett i ett 1900-talsarrangemang med piano kom till användning vid Kjellströmskvartetts demonstrationer av historiska instrument.

Opus 64:4 hör till de samlingar av sträckkvartetter som Joseph Haydn (1732-1809) komponerade för grosshandlaren och amatörviolinisten Johann Tost i Wien före 1790. Med sitt tekniskt enklare ackompanjemang av en mer krävande primariestämma har G-durkvartetten blivit populär bland amatörmusikerna.

Sven Kjellström 1914

The Skåne Quartet

The Hälsingborg Quartet

The Göteborg Quartet

The Galli Quintet

Fragments of the Kjellström Quartet

The Föllinger-Hedberg Quartet

The Skåne Quartet

Members 1937-42

Gunnar Andersson (b. 1901), violin I

Erik Ekelund (b. 1903), violin II

Sten Broman (1902-83), viola

Charlie Cöster (b. 1907), cello

Franz Berwald:

String Quartet in A minor (17'35)*

[1]	I	Introduzione (Adagio) – Allegro	
		– Un poco meno Allegro	7'24
[2]	II	Adagio	4'16
[3]	III	Scherzo (Allegro assai)	2'32
[4]	IV	Finale (Allegro molto)	3'21

Radio recording made in the studio of the Swedish Radio in Malmö, 5th May 1941
Transferred from acetates RR PARK LB+3595
Edition Suecia

The Hälsingborg Quartet

Members 1954-64

Felix Cruce (1913-73), violin I

Frede Specht-Andersen (b.1921), violin II

Mogens Petersen (1919-88), viola

Alexander Wittenberg (b. 1912), cello

John Fernström:

String Quartet No. 6, Op 81b (16'57)*

[5]	I	Allegro	5'04
[6]	II	Lento doloroso	5'15
[7]	III	Scherzo	1'41
[8]	IV	Allegro	4'42

Radio recording made in Helsingborg Concert Hall, 11th December 1956

Transferred from tape RR PARK Ma 56/9106

Manuscript/STIM

String Quartets outside Stockholm

The Göteborg Quartet

Members 1948-56

Kenneth Freiboltz (1911-87), violin I

Allan Magnusson (1908-71), violin II

Henry Stenström (b. 1912), viola

Guido Vecchi (b. 1910), cello

Hilding Hallnäs:

String Quartet No. 1, Op 32 (21'10)*

[9]	I	Allegro	6'51
[10]	II	Variazioni	6'34
[11]	III	Moderato - Allegro agitato	7'31

Radio recording made in the rehearsal room in Göteborg Concert Hall, 11th October 1954

Transferred from tape RR PARK B 2245

Edition Suecia

The Galli Quintet

Recording group, 1928-29

Mario Galli (1900-37), violin I

Helge Duvander (1903-84), violin II

Allan Hölén, viola

Guido Vecchi (b. 1910), cello

Harald Kempe (1901-?), piano

Giuseppe Becce:

[12]	Légende d'amour op 11	2'53
------	-----------------------	------

Recorded in the banqueting room of Hotell Mollberg, Helsingborg, August 1928

Transferred from Columbia 8546 (matrix 44274) by C-G Ählén
Schlesinger, Berlin

[13]	Valse andalouse	2'45
------	-----------------	------

Recorded in the banqueting room of Hotell Mollberg, Helsingborg, August 1929

Transferred from Columbia 18426 (matrix 44666) by C-G Ählén

String Quartets outside Stockholm

Documentation on the Kjellström Quartet, 1911-28

Olof Anderson (1884-1964), violin I
Sven Kjellström (1875-1950), violin II
(first violin 1911-28)
Johnny Schöning (1894-1966), viola
(second violin 1928)

Olof Jonsson From, "From Olle": *

[14] Gammelvals 1'52

Per Andersson: *

[15] Polska från Hammarsvall, Delsbo 1'25

Radio recording made in Studio 2, Kungsgatan 8, Stockholm, 17th October 1940
Transferred from acetates RR PARK LB+4326

Axel Runnquist (1880-1947), violin
(second violin 1911-13)

Tor Aulin:

[16] Vaggvisa 3'19

Natanael Broman (1887-1966), piano

Recorded at Hotel Continental, Stockholm, 14th September 1920

Transferred from HMV X 845 (802 Am)
by C-G Åhlén
Abr. Lundquist

Gösta Björk (1886-1938), violin & viola d'amore (second violin 1913-23)

Folk Song

[17] Jag vet en dejlig rosa 1'24

Märtha Ohlson or Natanael Broman, piano

Recorded at Hotel Continental, Stockholm, 24th November 1916

Transferred from HMV 2-287922 (matrix 19194 o) by C-G Åhlén

Louis-Toussaint Milandre (1770s):*

[18] Minuet (excerpt) 0'58

Gösta Björk, viola d'amore
Ingrid Kjellström (1904-46) harpsichord

Recorded during a radio broadcast, 11th December 1934

Transferred from acetates RR PARK LB 717

Arrangement: Van Waeflegheem
Edition Durand, Paris

String Quartets outside Stockholm

The Föllinger-Hedberg Quartet

Members from 1937

Klas Westrin, violin I

Gustaf Hedberg, violin II

Ludvig Kaufeldt, viola

Sigurd Olsson, cello

Joseph Haydn:

String Quartet No. 51 in G, Op 64:4*

[19] I Allegro con brio, introduction 1'27

Radio recording made for Music Week,
November 1943

Transferred from acetates RR PARK LB
4818

Edition Eulenburg

* with permission from the Swedish Radio Pro-
gramme Archives, Stockholm

Vinyl pressings from original masters from
EMI Music Archives, Hayes.

Transfers Chris Buchanan, Abbey Road
Studios, London.

THE SKÅNE QUARTET
THE HÄLSINGBORG QUARTET
THE GÖTEBORG QUARTET
SVEN KJELLSTRÖM
AND OTHER QUARTET MUSICIANS

Looking at the distribution of chamber music in Sweden during the first half of the 20th century, one discerns a pattern of four big regions of activity. One of them is Stockholm and its surroundings, including the towns and cities of the Mälaren Valley (Västerås, Eskilstuna, Uppsala). This, the oldest region, has the widest recruiting base: an operatic orchestra (the Royal Orchestra, founded in 1526), a symphony orchestra (the Stockholm Concert Association Orchestra, founded in 1914) and a succession of radio orchestras (starting in 1928). The string quartets of the Stockholm region occupy the first four volumes of this documentation (CAP 21501-21504), while the present, fifth volume is devoted to quartets playing outside the capital.

Göteborg and nearby urban communities form a second region, deriving nourishment from the Göteborg Symphony Orchestra (founded in 1905), the Orchestra of Stora Teatern (from 1920) and the city chamber music associations: Eugène Sundberg's Quartet Society (1884), the Aulin Chamber

Music Society (1924-39) and the Little Parnassus Fellowship (1935), which in the mid-1950s actually rose to a string quartet of its own (the Parnassus Quartet).

The third region - Norrland, i.e. northern Sweden - had no professional musicians, with isolated exceptions. On the other hand, amateur quartets sprang up in the wake of the annual tours by the Kjellström Quartet. Norrland's contacts with foreign musicians were practically non-existent, because visiting groups invariably made for Stockholm, Göteborg and Skåne.

Lund, Malmö and Ystad profited from their geographical proximity to Copenhagen. The fourth, southern Swedish region, which at times also included Halland and Östergötland, was in closest touch with the musical activity of Central Europe, because it had everything that was needed: experts, enthusiasts and money.

The Malmö Conservatory had a whole colony of Italian music teachers, each with a network of contacts. During certain periods, Malmö had a very lively music sector, with

several professional or semi-professional symphony orchestras competing with one another (the Southern Swedish Philharmonic Society 1903-42, the Malmö Symphony Orchestra 1912-15, the Malmö Orchestral Association 1916-21 and, from 1925 onwards, what is now the Malmö Symphony Orchestra).

Helsingborg acquired its professional symphony orchestra in 1913 (the North West Skåne Orchestral Association), Lund had had its Akademiska Kapellet since 1745 and its Orchestral Association Orchestra since 1929, and in Ystad the Southeast Skåne Orchestral Association was founded in 1917. So within a radius of just a few miles there were plenty of competent chamber musicians. The thickness of symphony orchestras on the ground of Skåne at the beginning of this century can bear comparison with the density of opera houses in the Ruhr.

In practice, just like everywhere else, chamber music was sustained by a handful of musicians. But there was money available, there was a fundamental curiosity about innovations of tonal idiom, there was a potential audience and so conditions in the south of Sweden were more favourable than to the north, thanks above all to the efforts to two people.

The paramount financier was the Ystad pharmacist **Salomon Smith** (1853-1938). And the pioneer of the new music was called

Sten Broman (1902-83).

Smith's dispensary was well-run and profitable, but his heart was in chamber music, which he played in an old-fashioned way with no vibrato and a none too accurate intonation. He was the owner of two Stradivarius violins, though, if Broman's sarcastic appraisal is to be believed, no one would have thought it to have heard him playing them.

No. Smith's place in the history of music is neither as a violinist nor as a singer on special occasions, but as a benefactor. In Ystad in 1909 and 1910 he organised the first Swedish festivals of chamber music. Taking stock afterwards, the Danish cellist Franz Neruda broached an idea which led to the foundation of the **Malmö Chamber Music Society** on 26th October 1910. With **Carl Maull** (1868-1952) as first violinist and his wife Clara (1866-1971) as pianist, the society gave seven concerts in its very first year.

But things really began to happen in 1920, after 130 000 crowns, mostly contributed by Smith, had been raised for a fund which was handed over to the City of Malmö, at the same time as the foundation took the name of the **Southern Swedish Chamber Music Association**. A definitive change of name, to the **Salomon Smith Chamber Music Association**, was made in honour of Smith's 75th birthday in 1928.

At its peak the Association gave 190 con-

THE GÖTEBORG QUARTET IN 1950'S/
GÖTEBORGSKVARTETTEN 1950-TALET

From left/Från

Henry Stenström, Kenneth Freiholtz, Kai Laursen

Seated/sittande Guido Vecchi

Private photo/privat foto

certs a year (today its assets are barely sufficient for one), thereby preparing the ground for more local quartets in Skåne.

The Italian teachers at the Malmö Conservatory included clarinetist Romero Galli. His son **Mario Galli** (1900-37) was a child prodigy on the violin, trained by Peder Møller in Copenhagen and Jenő Hubay in Budapest. He became principal leader of the Malmö Symphony Orchestra when he was only 22.

The Galli Quartet (1927-34), like Carl Maull's Quartet had no permanent members. **The Galli Quintet** (1928-30) was a piano quintet which made recordings of restaurant music together with the Malmö pianist, amateur composer and patent engineer **Harald Kempe** (b. 1900).

The Cecil, Aveny and Palladium were also stamping grounds for these Malmö musicians, and at Kungsporten Galli conducted a 15-man orchestra every summer.

Helge Duvander (1903-84) - a pupil of Mario Galli, Max Schlyter and Peder Møller - was not only a violinist in the Malmö Symphony Orchestra (from 1929 onwards), he also played popular music, as did **Guido Vecchi** (b. 1910), who as a young man alternated between the piano and cello. On the records of the Galli Quintet, one can hear the glissandi which the 18-year-old cellist had learned from Paulus Bache in Copenhagen, a style of playing which he had to get rid of when he moved to Göteborg in 1936.

Guido's father, the cellist **Gottardo Vecchi**, was also a member of the Italian musician colony in Malmö. Guido studied under him and also under Siegfried Salomon and Gaspar Casadó.

Malmö and Lund were rivals - "cat and dog", Vecchi recalls. The Galli Quartet's rival in Lund was the **Lundqvist Quartet**, founded in 1925 by **Gerhard Lundqvist** (1894-1985), conductor of the university orchestra and taught by Lars Zetterquist, Sven Kjellström, Henri Marteau, Bronislaw Huberman and Carl Flesch. In 1931 he became first violinist in the short-lived **Lunda Quartet**, whose programmes bore the hallmark of viola player Sten Broman's preferences: Berwald, Nielsen, Reger and Broman's own second quartet. Later on Broman fell out with Lundqvist concerning access to a fine Amati viola.

Broman always considered himself a pupil of Marteau, though his main teachers were German-born Carl Maull in Malmö and Willy Schweyda in Prague.

"Uncle Mario" was not renowned for his organising ability. Mario Galli did not get properly into his stride until he became first violinist of the **Malmö Quartet** (1933-36) where all the decisions were made by the viola player **Gunnar Andersson** (b. 1901). Andersson had studied with Ernesto Ballarini in Malmö and with Anton Svendsen and Max Schlyter in Copenhagen, after which he had spent the years between 1924 and

1930 in Frankfurt, part of the time as a pupil of Hugo Kolberg's.

Second violinist **Felix Cruce** (1913-73), a native of Lund, was another enthusiast from the school of Peder Møller and Max Schlyter. He left the Malmö Symphony Orchestra in 1939 to become leader of the Helsingborg Orchestra.

The Malmö Quartet broke up in 1936 when its cellist, Guido Vecchi, was taken on by the Göteborg Symphony Orchestra.

Sten Broman now took the initiative in forming a new quartet, the **Skåne Quartet** (1937-48), from the remnants of the Malmö and Lunda Quartets. A recording of this quartet has come down to us from a radio talk by Sten Broman on Franz Berwald.

Gunnar Andersson, viola player in the Malmö Quartet, switched to the violin and became first violinist, so that Sten Broman could take over as viola player. Second violinist was **Erik Ekelund** (b. 1903), a member of the Malmö Symphony Orchestra since 1925 and an industrious restaurant musician.

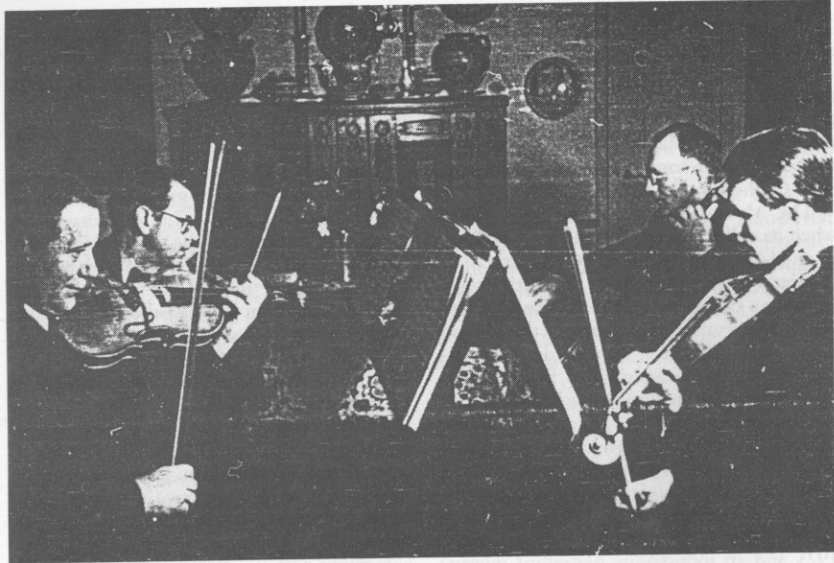
The Malmö Quartet performed both Albert Henneberg's Op 24 and Hilding Rosenberg's second quartet. Contemporary music, then, had other patrons besides Sten Broman, but it was his choice of compositions which predominated in the Skåne Quartet, especially after he became Art Director of the Salomon Smith Association in 1945. Dag Wirén's second quartet (19th

January 1939), Blomdahl's first (21st January 1941), Yngve Sköld's third (10th March 1944) and Sven-Eric Johansson's first (28th April 1947) alternated with Nielsen, Reger, Berwald, Brahms, Mozart and the late Beethoven.

The Skåne Quartet survived for eleven seasons, which included guest performances in Stockholm in 1943. The only change of membership came in the cello part when **Charlie Cöster** (b. 1907), who had studied in Copenhagen under Paulus Bache and Siegfried Salomon among others, joined the Royal Orchestra in 1942 and was succeeded by Lund composer **Gunnar Ek** (1900-81), who had just returned from Norrköping to become organist at All Saints' Church.

Helsingborg did not have a chamber music society before 1951 but had to make do with the crumbs from Salomon Smith's table. One or two abortive attempts were made at founding quartets, such as *Ars Intima* in 1941. The essential requirement was somebody with equal measures of practical and artistic ability. Felix Cruce, who in 1939 left the Malmö Symphony Orchestra and Malmö String Quartet to become leader of the Helsingborg orchestra, had what it took.

In the autumn of 1942 he rallied three colleagues from the orchestra to found the **Hälsingborg Quartet**. The second violinist, **Birger Lindahl**, had been a pupil of Endre Wolf in Göteborg. He returned there after two seasons and was succeeded in

THE FÖLLINGER-HEDBERG QUARTET/FÖLLINGER-HEDBERGKVARTETTEN
From left/Fr v Klas Westrin, Gustaf Hedberg, Sigurd Ohlson, Ludvig Kaufeldt
Private photo/privat foto

1944 by **Erik Ekelund** (b. 1910), a native of Helsingborg and co-leader of the orchestra - not to be confused with his namesake, seven years his senior, in the Skåne Quartet. Ekelund stayed on for 12 seasons, though Hugo Callmer sometimes stood in for him.

Karl-Henrik Edström (b. 1915) stayed for 12 seasons and cellist **Ulf Lagerwall** (b. 1910) - already a member of the Lundqvist Quartet when he was 18 - for nine. But Cruce stayed longest of all: 22 seasons! He could have gone on after this, if rheumatic arthritis had not put an end to his playing and, from 1966 onwards, forced him to spend the rest of his days conducting school concerts and taking charge of things as orchestral manager.

Between 1950 and 1954 the cello part had been taken by **Åke Olofsson** (b. 1924). The final change came in the spring of 1956, when the Helsingborg Orchestra's new viola player **Mogens Petersen** (1919-88), took the viola part in the quartet. Both he and second violinist **Frede Specht-Andersen** (b. 1921) were born in Denmark, though the latter had studied in Stockholm with Julius Ruthström and in Copenhagen with Henry Holst. Cellist **Alexander Wittenberg** (b. 1912) was Finnish, a pupil of Yrjö Selin in Helsinki and Gustav Gröndahl in Stockholm. Before coming to Helsingborg he had been in Örebro. In 1964 he moved to Göteborg, and the oldest in a long succession of Helsingborg quartets was then

dissolved.

The group never crossed over to Denmark. Instead most performances were given in Skåne (Hässleholm, Kristianstad, Trelleborg, Malmö, Lund) and Halland (Halmstad), and during the summer seasons there were concerts in Ramlösa. The repertoire consisted mainly of the Viennese Classical school, Debussy and Ravel, with a couple of John Fernström quartets as a speciality; (these were transmitted by the Swedish Broadcasting Corporation).

No other Swedish string quartet can rival the proud traditions of the **Göteborg Quartet**, whose ancestry goes back to the **Aulin Quartet**, founded in 1887. It re-styled itself the Göteborg Quartet in 1913, following the departure of Tor Aulin. Later it was to name itself after its first violinist, viz the **Lasek Quartet** 1930-31, the **Gimpel Quartet** 1931-36, the **Wolf Quartet** 1940-47, and the **Damen Quartet** 1946-48.

Altogether in its 76-year career, 34 musicians took part in this relay race of traditions, and so by the time the Göteborg Quartet was dissolved in 1963, every trace of Tor Aulin and Wilhelm Stenhammar had been obliterated.

The Damen Quartet - named after the celebrated Dutch leader of the Göteborg Symphony Orchestra, **Jan Damen** (1898-1957) - overlapped the Wolf Quartet by one year, with cellist **Guido Vecchi** as their common denominator. He already joined

the quartet in 1936, while it still included players from the Stenhammar epoch, viz **Francesco Asti** (1894-1965) - first violinist 1918-23 - and **Lars Fermaeus** (1894-1976) - second violinist since 31st January 1922, when at his first concert he had performed Stenhammar's Fifth Quartet in the composer's presence. Fermaeus was dedicated to observing and preserving the legacy of Stenhammar, which - in Vecchi's opinion - was alien to the Hungarian first violinists Carl von Garaguly and Endre Wolf.

The début of the Damen Quartet on 22nd September 1946 was something of a fresh start. The bowing marks were put in by second violinist **Allan Magnusson** (1908-71), a pupil of Ruthström's. **Henry Stenström** (b. 1912) was principal viola player in the orchestra. His teachers had included Fermaeus and Sven Blomqvist of the Aulin Quartet.

Damen left Göteborg in the spring of 1948 and was succeeded as first violinist by **Kenneth Freiholtz** (1911-87), whose beautiful vibrato and mean tone temperament intonation made him a typical Barkel pupil, though he had also studied with Garaguly and with Thomas Matthews, an English pupil of Flesch.

Vecchi says that the quartet only rehearsed for concerts - six concerts a year on average, half of them broadcast. Apart from Göteborg they played in Halmstad, Varberg and Alingsås. The main emphasis of their

repertoire was on contemporary Swedish composers, especially from Göteborg: Gösta Nystroem, Sven-Eric Johansson and Hilding Hallnäs, whose Opus 32 was performed for the first time in Göteborg at Levande Musik in February 1952.

In 1956 Freiholtz took over the second violin part from Magnusson and was succeeded by the orchestra's Danish leader, **Kai Laursen** (b. 1924). **Elov Levén** frequently stood in for Vecchi. Eventually all leisure was devoured by the orchestra and teaching, and the Göteborg Quartet died peacefully in 1963.

Of chamber music in Norrland, only isolated fragments are now to be heard. **The Kjellström Quartet** (1911-28) never set foot in a recording studio, but an attempt can be made to piece together what does exist, because eight of its total of 16 members were recorded, including **Sven Kjellström** (1875-1950) himself, playing folk music in a trio setting.

Ernst Törnqvist (second violinist 1924-27) and **Carl Christiansen** (cellist 1914-18, 1920-27) were members of the Stockholm Quartet (CAP 21501), **Einar Grönwall** (viola 1920-28) belonged to the Barkel Quartet (CAP 21501), and **Gunnar Norrby** (cello 1928) played in the Garaguly Quartet (CAP 21502). In the present recording, Sven Kjellström plays second violin with **Johnny Schönning** (1894-1966) on the viola.

In addition to his regular job as head of division at the Naval Matériel Administration, Schönning was Director of Music in the Mazerska Society between 1935 and 1950. He had studied under Fritz Ahlberg and he played second violin during the Quartet's 17th and final Lapland Week in 1923.

Schönning's predecessor, when the Quartet made its début in 1911 was **Axel Runnquist** (1880-1947), who was on the teaching staff of the College of Music and from 1915 till 1945 belonged to a piano trio, together with pianist Märta Ohlson and cellist Carl Lindhe.

In 1913 Runnquist was succeeded by **Gösta Björk** (1886-1938), who stayed with the Kjellström Quartet until 1923. His teachers had included Otakar Ševčík and Leopold Auer, a popular soloist in Berlin. Björk was an expert on early string instruments, which were demonstrated at the Quartet recitals, often with Kjellström's daughter Ingrid (1904-46) as accompanist.

Göran Olsson-Föllinger (1886-1969), like Kjellström, made Norrland the scene of his musical missionary endeavour, after a number of successful years abroad (he beca-

me Marteau's assistant in 1918). In 1923 he and Hans Lampert founded the Lampert-Föllinger School of Singing and Music, which moved from Östersund to Sundsvall in 1927. The following year Olsson-Föllinger and three of his pupils formed an amateur quartet, with Olsson-Föllinger as first violinist. When he moved back to Östersund in 1937, his part was taken over by **Klas Westrin**.

Westrin was a farmer but was also on the teaching staffs of the Sundsvall School of Music and the elementary school at Njurundabommen. Second violinist **Gustaf Hedberg** was First Municipal Medical Officer, viola player **Ludvig Kaufeldt** was a factory worker, later becoming a music teacher, and cellist **Sigurd Ohlson** was employed at the Norra Stadsberget ropewalk.

Before the Viennese Classical school they were all equal. The document from Music Week 1943 represents the anonymous band of dedicated amateur musicians who helped to lay the foundations of our present-day musical prosperity.

Carl-Gunnar Åblén

Franz Berwald (1796-1868):

String Quartet in A minor

This, Berwald's second String Quartet, lay dormant for more than half a century, from its completion on 28th November 1849 until 16th October 1902, when the première performance was given by the Aulin Quartet, with a repeat in the Mazerska Society on 28th November the same year. In between it had been played privately in the home of Principal Secretary Fries, in Stockholm, at Easter time 1871.

Violinists Tor Aulin and Henri Marteau were among the first to perceive Berwald's genius, his melodic inventiveness and his independent approach to form. In this quartet he links together four movements of the classical type into one big structure. Aulin and Marteau were also founders of the Franz Berwald Foundation (1911-47).

Sten Broman's (1902-83) interest in Berwald was aroused by Marteau, and he then perpetuated the tradition - especially in matters of tempi - as researcher, conductor and viola player in the Lunda and Skåne Quartets.

John Fernström (1897-1961):

String Quartet No. 6 in the Seventh Gipsy Key on G, Op 81 b

Fernström's prolific output of rarely played works - including 12 symphonies and eight string quartets - has tended to obstruct an overview and the revival which, however, is now becoming apparent. His Sixth Quartet, from 1946, is dedicated to the Hälsingborg or Cruce Quartet, which gave the première performance in Halmstad on 13th November 1947, played it on the radio on 21st December the same year and gave about ten more performances of it in the Skåne region, though only incidentally in Helsingborg. When first violinist Felix Cruce dissolved his quartet, this composition vanished from the repertoire.

Fernström was himself a violinist, a member of the Helsingborg Symphony Orchestra for 23 years and later its manager.

"The Seventh Gipsy Key on G", according to Georg Capellen's classification, involves raising the fourth note of the G minor scale from C to C sharp, but otherwise there is no connection with gipsy music. The Quartet emanates from a motto in the first movement which recurs in the fugato second movement, in its ghostly, dramatic middle section. Next comes a turbulent scherzo, and there is much counterpoint in the energetic, syncopated finale.

Hilding Hallnäs (1903-84):

String Quartet No.1, Op 32

Several international successes were notched up by Swedish string quartets in 1950. At the ISCM festival in Brussels on 29th June, Ivan Ericson Quartet created the quartet completed a year earlier by the Göteborg composer Hilding Hallnäs. It was played again by the same group at Fylkingen on 23rd September 1950 and then recorded on 24th October (HMV DB 11041-43). In between, it was played by the Barkel Quartet at the Nordic Music Days in Helsinki (19th September), together with Bäck's Second Quartet, which was also recorded (see CAP 21501).

To the predominantly self-taught Göteborg composer, who since 1933 had been organist and choir master of Johanneberg Church, the expansive dynamism of this quartet signalled a departure from the divertimento style and a rapprochement to 12-tone technique. The idiom here is freetonal and the form classical - sonata form in the first movement and variation on an original theme in the middle movement.

Other works

Unfortunately it is not known who composed Valse Andalouse. What we do know about Giuseppe Becce (1881) is that he

recorded a number of "conductor films" in Berlin in 1913.

Olof Andersson was a folk musician and responsible for posthumous publication of Nils Andersson's collection "Svenska Låtar" (1922-40), in which we read that Olof Jons-son From (1794-1873) and Per Andersson were Hälsingland farmers, the latter hailing from Hammarsvall in Delsbo. These recordings come from the sole surviving radio programme with Sven Kjellström playing the violin.

Vaggvisan (the cradle song) is the third of the four Akvareller for Violin and Piano written in 1899 by Tor Aulin (1866-1914).

Louis-Toussaint Milandre was a violinist at the court of Louis XV and played at the Comédie Française in 1758. Much later he published a text book of the viola d'amore (Méthode facile pour la viole d'amour, Paris 1782), an Andante from which, together with this Minuet in a 20th century arrangement with piano accompaniment, were used by the Kjellström Quartet in its demonstrations of historic instruments.

Opus 64:4 is one of the collections of string quartets written by Joseph Haydn (1732-1809) for the Viennese merchant and amateur violinist Johann Tost before 1790. The G major Quartet, with its easy accompaniment of a more demanding first violin part, has come to be a favourite with amateur musicians.

Selection, technical processing &

booklet text

Executive producer

Editors

Translation

Mastering

Graphic design

Front cover

Carl-Gunnar Åhlén © 1991

Jan Kask

Anita Tapper & Miriam Lebrin

Roger Tanner

Rp Digital Recording Service

Layout/Montage/Jan Wilhelmsson

Painting by Max Oppenheimer

Streichquartett Österreichische Galerie,
Wien (Fotostudio Otto)

® & © 1991 Caprice Record

Made/Printed in England

This record is supported by the National Council for Cultural Affairs.

